

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XIII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM.

ÁRA: 60 FILLÉR

1971. FEBRUÁR 18.

Egy kis értékelés

Számokban a vizsgaidőszak

Hétfőn délután érkeztek meg az első adatok a számítógépekről. A berendezések több, mint 32 ezer lyukkártya adatait dolgozták fel. Ezek az adatok tükrözik az első félév eredményét, mutatják, tanulmányaink hatékony vagy kevésbé hatékony voltát. Nézzük meg egy kicsit közelebről a számokat.

★

I. rész

Mint az a táblázatból is látható, tanulmányi átlagok tekintetében a pálmát az idén

is az általános kar viszi el, második a ker. kar és harmadik a termelési kar. A táblázathoz néhány megjegyzést kell fűzni. Benne az első év-

folyam adatai nem szerepelnek, erre még a későbbiekben visszatérünk. A kimutatás nem tartalmazza az elégteleneket, csak olyan esetekben,

mikor azokat a hallgatók január 20-ig nem javították ki. Tehát körülbelül úgy, ahogyan az indexekben az átlageredményeket számítják.

Kimutatás az 1970/71-es tanév nappali tagozatos

hallgatóinak I. félévi vizsgaeredményeiről

Évf.	Általános Kar									Termelési Kar				Ker. Kar				Vég-össz.	
	Terv-el.	Elm.	Terv-hat.	Pü.	Tanári A B C D				Külf.	Össz.	Ipar	Közl.	Agr.	Össz.	Bel-ker.	Kül-ker.	Nemz. köz.		Össz.
I.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
II.	3,8	-	-	3,25	3,5	3,4	3,6	-	-	3,51	3,2	3,0	3,3	3,17	3,1	3,5	-	3,36	3,32
III.	4,05	-	-	3,5	3,7	4,0	3,6	4,1	-	3,84	3,4	3,6	3,8	3,54	3,4	3,9	-	3,68	3,66
IV.	-	4,0	4,2	3,85	3,8	4,5	4,1	3,8	3,7	3,99	3,9	3,9	4,1	3,91	3,8	4,05	4,2	3,96	3,95
V.	-	-	4,7	-	4,6	4,9	4,6	4,4	-	4,68	-	-	-	-	-	-	-	-	4,68
Össz.	3,9	4,0	4,3	3,5	3,7	4,1	3,8	4,0	3,7	3,82	3,4	3,5	3,7	3,50	3,4	3,8	4,2	3,64	3,63

Évfolyamonként a legjobb eredményt elért szakok a következők: második évfolyamon a tervező-elemző szak (3,8), harmadévbén a tanári D (4,1), negyed- és ötödévben pedig a tanári B-szak, mely 4,5, illetve 4,9-es eredménnyel, jó két tizeddel veri az évfolyam többi szakát. És ez nem meglepő, tavaly ugyanez volt a helyzet.

Ugrásszerű javulás mutatkozott az agrárszakon, mely a tavalyi 3,4 helyett, 3,7-es átlagot tud felmutatni. A negyedik évfolyam a tavalyi 3,8-ról, 4,1-re javította eredményét.

Az össz. ötödik évfolyam is javított, 4,5-ről 4,68-ra.

Szokás szerint — hogy ez mennyire jó vagy rossz szokás, el lehet rajta gondolkodni — az első évfolyam a leggyengébb, 3,17-es tanulmányi eredményét a következő két tényező határozza meg:

Budapesti első évfolyam 3,15, pécsi első évfolyam 3,27.

Úgy látszik tehát, a pécsiek jól vették az első akadályokat, és az átlageredmények alapján remélhetjük, hogy felsőbb években sem lesznek különösebb problémák. Vagy ha lesznek is, kellő időben és hatékonyan megoldják őket. Az összegyűlt átlag, figyelembe véve tehát az első évfolyamot is, nappali tagozaton, 3,53.

BUDAPEST—PÉCS

Ha már az elsőéveseknél tartunk, le lehet vonni néhány tanulságot a budapesti és pécsi vizsgaeredményekről. Hangsúlyozni kell azonban, hogy ezek az átlageredmények az összes elégtelen vizsgát tartalmazzák, következésképpen a tanulmányi munkáról reálisabb képet mutatnak.

Lineális algebrából a budapesti átlag 2,29, míg Pécsen 2,43-at értek el. Nálunk ez nagy javulást tükröz. Igaz ugyanis, hogy a tavalyi eredmény 2,25 volt, de azt 816 darab vizsgából értük el, míg az idei eredményt 613 vizsga átlagaként kaptuk.

Mivel a hallgatói létszám mindkét évben közel azonos volt, arra következtethetünk, hogy az idén kevesebb elégtelennel sikerült átvészelni a lin. algebra veszélyeit.

És most két olyan tárgyról lesz szó, melyben az eltérések a budapesti és pécsi eredményeket tekintve megmagyarázhatatlanul nagyok. Gazdaságtörténetből a budapesti eredmény 3,00, míg Pécsen 4,03-ra vizsgáztak a hallgatók. Az okoknak érdemes lenne utánanézni, erre itt, hely és idő hiányában nincs alkalmunk.

...Pesten vizsgáznék szívesebben oroszból. E tárgyból ugyanis a hazai jegyek majd 9 tizeddel jobbakk a pécsiekénél. (3,35: 2,44). Úgy tűnik, a kedvezőbb technikai feltételek, az audiovizuális nyelvoktatás előnyei nálunk tudják kompenzálni azokat a hátrányokat, melyeket a hallgatók gyengébb felkészültségük által a középiskolából hoznak magukkal. Valami ilyesmi kellene Pécsen is, vagy jobban tanítsanak orosz a gimnáziumokban, vagy rendezzünk be audiovizuális laboratóriumot az ő számukra is. Persze, lehet mind a kettőt is.

Úgy látszik egyébként, hogy a gazdaságtörténet is jobban tudják a pécsiek. Pedig bármilyen hihetetlen, nekik is ugyanaból a 600 oldalas könyvből kell vizsgázni, mint nekünk. (Az eredmények ugyanis nem ezt tükrözik.) (2,90; 3,18).

EGY KIS ÖSSZEHASONLÍTÁS

Befejeztük a reform hetedik félévét. Tanulságos összehasonlítani az ideit, tehát már reformált évfolyam eredményeit a tavalyiakéval. Az összehasonlítást megnehezíti, hogy a hallgatók nem ugyanazokat a tárgyakat tanulják az idén harmadévbén, mint tavaly. Ilyen például az elmélet-történet is, amelynek problémájára más helyen még visszatérünk. A reformévfolyamok és a nem reformált évfolyamok között nincs lényegesebb eltérés.

Néhány, különösen sok hallgató által tanult tárgyat kiválasztva, azt a képet kaphatjuk, hogy az eredmények hol jobbak, hol rosszabbak a tavalyiaknál. Kiemelkedő javulás egyedül belker-statisztikában mutatkozott, ahol a tavalyi 2,24-gyel szemben az idén 2,67-et értek el a hallgatók. Erre megint azt gondolja az ember, no, legalább statisztikából javítottak. Iparstatból viszont 2,77 volt az idei átlag a tavalyi 2,99-cel szemben. Ugyanakkor gazdaságtisztikából 0,2-vel jobbak az eredmények, mint tavaly. Ennyit a tendenciáról.

És most nézzük meg az elmélet-történetet. A szemléletesség érdekében álljanak itt a részletes adatok:

	Idén	tavaly
II. évf.	2,64	2,98
III. évf.	—	3,00

Ezen adatokhoz dr. Mátyás professzor a következő megjegyzéseket fűzte:

— Mint a hallgatók azt valószínűleg észrevették, az idén visszatértünk a szóbeli vizsgáztatásra. A tesztrendszer a tanszéken nem vált be. Írásbeli vizsgánál ugyanis minimális pontszám esetén a hallgatót át kell engednünk, akkor is, ha az alapfogalmaknak csak egy részével, és azzal is csak homályosan van tisztában. Ez szóbelin természetesen nem fordul elő.

Tárgyunk nem szeminarizált tárgy, úgy, hogy a szóbeli vizsgákon sikerült némi személyes kontaktust kiépíteni a hallgatókkal. Ez didaktikai szempontból is előnyös volt. Végül, de nem utolsósorban az írásbeli vizsgáztatás nem jelentett időmegtakarítást a tanszék egyetlen munkatársa számára sem.

Megítélésem szerint a klaszszikus anyaggal nem volt probléma, és bár elhamarkodott lenne egyetlen vizsgaidőszak tapasztalataiból általánosítani, de az az érzésem, hogy a második évfolyamnak a modern rész nehezebben megy. Ők ugyanis ezt az anyagot

nem tudják mihez kapcsolni, míg a harmadévesek az anyag egyes részével (programozás, határelemzés) már szaktárgyak keretében találkoztak.

NÉHÁNY ÉRDEKESSÉG

Úgy tűnik, az adatok alátámasztják a tanszékvezető szavait. De! A tavalyi vizsgaeredmények úgy másod-, mint harmadéven jó 2 tizeddel jobbak, mint az ideiek, és ezért megítélésünk szerint csak a szóbeli vizsgára történő visszatérés hibáztatható. Lehet, hogy szöbelvizsgán szigorúbbak a vizsgáztatók!

A Gazdaságmatematika Tanszéken a lineáris algebra tragikus szerepét a valószínűség-számítás veszi át. A nappali tagozaton elért 1,92-es átlagnál nem hiszem, hogy lenne rosszabb az egyetemen. Az estisek 1,77-et, míg a levelezők 1,70-et produkáltak, ami szintén nem valami kiugró eredmény. A hallgatók az ilyen átlagokat tekintve, amennyiben annak valószínűségét keresik, kíváncsiak-e őket valószínűség-számításból, vagy sem, csaknem biztos eseménynek tekintik...

Ipari könyvtelből az esti harmadik évfolyam Budapestén 2,45-öt ért el, míg a budapesti és kihelyezett tagozatok együttes átlaga 2,92 volt. Most már csak az a kérdés, az oktatás színvonalában voltak-e különbségek, vagy nálunk osztályoztak-e túl szigorúan, illetve a kihelyezett tagozatokon?

Ennyit tehát röviden a 70/71-es tanév első félévéről. Az az érzésünk azonban, hogy az itteni adatok, az azokban foglalt tények, érdekességek „megértenek még egy misét”, és ezekre újabb elemző cikkek keretében még vissza is térünk. Reméljük, addigra az összes szükséges adat rendelkezésre fog állni.

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani dr. Párizs Lajos elvtársnak, aki az adatok rendelkezésre bocsátásával a következtetések levonásában nagy segítséget nyújtott jelen cikk megírásához.

BORSI GYÖRGY

Egyetemünk ifjúsága

Angela Davis szabadságáért!

Egyetemünk hallgatói nevében a KISZ VB az alábbi levelet továbbította Angela Davisnek.

ANGELA DAVIS

MARIN COUNTY JAIL

MARIN COUNTY CIVIC CENTRE

SAN RAFAEL, CALIFORNIA

Kedves Angéla!

Értesülve azokról a visszaélésekről, melyeket el kell szentvedned, kötelességünknek érezzük, hogy legőszintébb szolidaritásunkról biztosítsunk.

Ne feledd: nem vagy egyedül harcodban.

A budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ifjú kommunistái

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem 2000 hallgatója nevében az alábbi táviratot küldtük az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövetének, hogy továbbítsa az USA elnökéhez:

„Mély megdöbbenéssel értesültünk az USA-adminisztráció legújabb gyalázatos lépéseiről, melyek azon emberek üldözésére irányulnak, akik őszintén törekszenek a társadalmi fejlődés megvalósítására az USA-ban.

Angela Davis letartóztatása, az elismert jogi szaktekinétek által komédiának bélyegzett tárgyalás és az amerikai társadalom más jelenségei egyértelműen azt bizonyítják, hogy az USA belpolitikájában is egyre reakciósabbá válik. A kommunisták és más haladó emberek üldözése és zaklatása, az amerikai nép valódi érdekeit szolgáló forradalmi mozgalmak elnyomását szolgálják.

A különböző ürügyek kreálására irányuló kísérletek, hogy Angela Davist és társait elítélhessék, a McChartizmus sötét napjaira emlékeztetnek minket. Az ilyenfajta erőfeszítéseknek mindig a becsületes emberek elítélő véleményével és ellenérzésével kell szembenézniük az egész világon és az USA-határain belül.

Ezért követeljük mi is: szüntessék be a haladó erők üldözését és helyezték szabadlábba Angela Davist!”

Új lendülettel — a megkezdett úton

1971. február 10-én, az egyetem tanácstermében 71 küldött nézett várakozásteljesen a szakszervezet tanácsválasztó értekezlete elé.

Dr. Forgács Tibor, a gyűlés elnöke, jelentette be a két napirendi pontot:

- a szakszervezeti tanács intéző bizottságának beszámolója feletti vitát,
- és a választást.

Az elmúlt négy év alatt végzett munka eredményeit és fogyatékosságait nagy vonalakban felvázolt, de önkritikus hangvételű beszámolót a küldöttek már az értekezlet előtt írásban megkapták.

Az így felkeltett érdeklődés meghozta gyümölcsét: sok értékes — előzetes felkészüléssel alapuló — hozzászólást hallhattunk. Az összefoglaló értékelés a következő megállapításra épült: „A beszámolási időszakban végzett munkánkat és helyzetünket lényegesen megkönnyítette, hogy az MSZMP 1966-ban határozatban foglalta össze és rögzítette azokat az alapelveket, amelyek a szakszervezeti munkával, annak helyzetével kapcsolatosak.”

Ollé Lajos is — első felszólalóként — éppen arra utalt, hogy az MSZMP X. kongresszusa új lendületet adhat a szakszervezeti munkának, hiszen még egy pártkongresszus sem érteltette olyan pozitívan azt, mint a legutóbbi.

Az egyfelől könnyítést jelentő irányelvek mellett új, nagy feladatok hárulnak az egyetem szakszervezetére, különösen akkor, ha szem előtt tartjuk a kongresszus azon megállapítását, hogy a fejlődés elengedhetetlen feltétele az oktatási rendszer felülvizsgálata. A társadalmi feladatok mellett egyéb működésbeli problémák is megoldásra várnak egyetemünkön:

- Bár az új szervezeti szabályzat bővítette a szakszervezet jogkörét, de ezzel a jogok tényleges gyakorlásával, a demokrácia kiszélesítésére nem került egyértelműen sor;

- A felszólalók felvetették a belső ügyrendi szabályozás, a hatáskörök tisztázatlanságának kérdését;

- Mindenki egyetértett a résztvevők közül abban, hogy az alapszerveket aktivizálni, szerepüket fokozni kell;

- A reszortok munkájának pozitív értékelésével a többség egyetértett. A küldöttek főleg a munkakörülmények és -feltételek, a sportolás, hétfői üdülés kérdéseit javasolták megvitatásra;

- Köves Tibor, az iparkar szakszervezeti bizottságának határozatát ismertette ajánlotta a fentiekben kívül: a fiatal oktatók szakképzésének, lakáshelyzetének, nődolgozók fokozott anyagi és erkölcsi megbecsülésének vizsgálatát;

- Állítsák vissza a (teremhiány miatt megszünt) orvosi rendelőt, az igazgatáson dolgozó nők kapjának szabad szombatot!
- hangzottak javaslatok.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy a szakszervezet, élén az eddigi tanáccsal, semmit sem tett volna e téren. Sőt, tekintélye az utóbbi időkben nagymértékben megnőtt, amelyet nemcsak a tagok fokozódó aktivitása, hanem az egyetem szakszervezetének növekvő együttműködési és kezdeményező szerepe is eredményezett. A küldöttértekezlet a határozatos határozatot — kiegészítésekkel — elfogadta. A benne foglaltak — mint például az oktató-nevelő munka szakmai tudományos színvonalának és hatékonyságának emelése, vagy a munkás—paraszt szülők gyermekeinek egyetemi felvételre való felkészítése — megvalósítása nem lesz könnyű feladat a most megválasztott vezetőség számára.

Kovács Gézanak, az IB új elnökének köszönő szavaiban az az elhatározás fogalmazódott meg, hogy az új vezetőség kész megszolgálni ezt a bizalmat.

DR. KOVÁCS GÉZA

Sok sikert kívánunk ehhez a megválasztott tanács — és bizottsági tagoknak, valamint a küldött elvtársaknak, akik az országos kongresszuson képviselik egyetemünk szakszervezetét.

Az újonnan választott szakszervezeti tanács névsora:

Arvai Jánosné, Barna Gyula, Bethlendi Lászlóné, Boér Andrásné, Bonin Anna, Csáki Csaba, Deák Károlyné, Erdélyi Lajosné, Forgács Tibor, Friedrich István, Kovács Géza, Köves Pál, Kreskay Ferenc, Máriás Antal, Marosi Miklós, Méhes Ferencné, Miszti László, Molnár Sándor, Nagy Béla, Nyilas József, Ollé Lajos, Orosz László, Páli Lászlóné, Póka Mártonné, Radics Jánosné, Rácz Lajosné, Riesz Miklós, Solymár Károly, Szabados Anna, Szabó Kálmán, Szakács Sándor, Szántai Kálmán, Szanyi Jenő, Szép Jenő, Tarján Jenő.

Szakszervezeti intéző bizottság tagjai:

Elnök: Kovács Géza.
Titkár: Boér Andrásné.
Tagok: Arvai Jánosné, Erdélyi Lajosné, Friedrich István, Köves Pál, Riesz Miklós.

Számvizsgáló bizottság:

Elnök: Barna Gyula.
Tagok: Deák Károlyné, Ferencz László.

Központi küldöttek: Kovács Géza, Ollé Lajos.

Csiszér Ágnes

ideológiai vitaszellem” —, hogy az egyetem legfelsőbb két szerve világosan látja a feladatokat és ennek szellemében lát hozzá tanáraikkal, hallgatóikkal együttesen azok megvalósításához.

A továbbiakban a pártbizottság meghallgatta: dr. Szabó Kálmán szóbeli beszámolóját: „Az egyetem állami vezetése I. félévi tervének néhány fő feladata teljesítéséről” — helyeselve annak tartalmát — vita után elfogadta.

Majd megtárgyalta és elfogadta a párt-vegrehajtóbizottság javaslatát a pártbizottság és a PVB II. félévi ülésrendjéről.

Végül negyedik napirendi pontként az egyetem pártbizottsága a szakszervezeti választásokkal foglalkozott.

JUTALMAK

Dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter által meghirdetett, a Műszaki Egyetem és a Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatói részére kiírt pályázat eredményét ünnepélyesen hirdették ki.

A nyertes dolgozatok készítőinek Katona László elvtárs, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium oktatási osztályának vezetője adta át a díjakat. Az átadásnál jelen volt a két egyetem tudományos rektorhelyettese.

Egyetemünk hallgatói közül az alábbiak kaptak pályadíjat: Köves Pál (végzett hallgató) 1800 Ft, „A munkaidő-csökkenés elvi és gyakorlati problémái a Hungarocamion Nemzetközi Autóközlekedési Vállalatnál” c. dolgozatra. Krausz Péter (közl. IV. évf.) 1300 Ft, „Marketing a fuvarpiacon” c. dolgozatra Babos Katalin 800 Ft, „A közlekedéspolitikai koncepció végrehajtásával kapcsolatos néhány üzemszervezési feladat” c. dolgozatra. Szem-

keő Gábor (közl. IV. évf.) 800 Ft, „Körzeti állomáson végzett rakodási munkák gépesítésének optimális szintje” c. dolgozatra. Kaszper László (közl. IV. évf.) 600 Ft, „Konténeres szállítás a nemzetközi közúti forgalomban” c. dolgozatra. Budai Zsuzsa (közl. IV. évf.) 400 Ft, „Devizakimélés, devizatermelés, devizagazdaságosság a Hungarocamion Nemzetközi Autóközlekedési Vállalatnál” c. dolgozatra.

Gratulálunk!

Várkúti gondolatok

Az új egyetemi oktatási rendszer célja: elősegíteni az „önálló „egyetemista” módon való tanulást. „...az egyetem eszménye olyan... tudósoknak a testülete, akik a diákokat nemcsak oktatják, hanem velük együtt kutatnak is...” (Szabó Kálmán)

Az I. évfolyam KISZ-vezetőinek várkúti táborában igen sok gondolat, vélemény elhangzott a szakosítással, az évfolyam tanulmányi helyzetével, KISZ-munkájával kapcsolatban. En egyetlen témát ragadnék ki közülük, amelynek az időszerűségét a fenti idézet is mutatja: mit tudunk, mivel gazdagodtunk fél év alatt? (Elsősorban ideológiai tárgyainkra gondolok.)

Az általános és leglényegesebb tapasztalat, hogy egy olyan mechanikus gondolkodási módot sajátítottunk el (már eddig is), amely szinte teljesen kizárja az önálló állásfoglalás, megközelítés lehetőségét. **Állásfoglalás helyett „megtanulunk” egy állásfoglalást!** Ez jelentkezik pl. abban, a hallgatóknál megtalálható gyakorlatban, amely a filozófiánál az eredeti munkák olvasására — és a szemelvényekre is — kevesebb gondot fordít, és ha olvassa is, azt ugyanúgy tételesen tanulja, mint a jegyzetet. **Ehhez hozzájárul az is, hogy eléggé előtérben van a „vizsgára tanulni” szemlélet,** ami ezt a fajta tudást eredményezi — valamint az, hogy egyes vizsgázatok valóban az ilyen tételes tanulást követelik meg elsősorban.

Ez eredményezi, hogy sok szemináriumon vita, ellentétes vélemények összecsapása helyett. (még a dolgok valóságos ellentmondásossága esetén is),

a hallgatók részéről a **tananyag megértésével** kapcsolatban kérdések merülnek fel.

A helytelen középiskolási gyakorlat ezeket a jelenségeket részben indokolja, de hozzá tartozik az is, hogy az egyetemen az új tanulási módszerbe való bevezetésre nem fordítottunk kellő figyelmet, sem a szemináriumokon, sem a tanszékkel tartott konzultációkon. (Azok egy része a vizsgamódszer megismertetésével volt el.) Pedig ezek lehettek volna a legmegfelelőbb fórumok. **A „kritikai állásfoglalás” szűkösségének magyarázata** is elmaradt — hogy mi nek az alapján, és miért legyünk kritikusak?

Vannak, akik a mechanikus gyakorlat tudatában a tananyagtól és a képzéstől nem várnak semmit és érdemi foglalkozást, tudásbeli fejlődést az oktatáson kívül keresnek. **Másokat nem is érdekel, milyen a tananyag, csupán megtanulják, mert kötelező.** A hallgatóknak ebből adódó differenciálódásra, (amely évek óta rendszeresen visszatérő jelenség, és kihat más területekre is), valahogyan magában az oktatásban is kellenie reagálni.

Az oktatással kapcsolatban kifogásoljuk, hogy a vizsgáztatás módja néha túlzottan szubjektív (főleg oly módon, hogy egyik vizsgázató a másik oktató által képviselt — az övével nem egyező álláspontra rossz jegyet ad, ami meggyőződési módszer!). Javasoljuk, hogy az indexet a jegy megadása után keljen odaadni, nehogy a vizsgázatot ez akaratlanul is befolyásolja. Vagy a hallgatóban keltsen indokolatlan asszociációkat. (Idén különösen a gazdaság-

történet tanszékre volt nagyon sok ilyen panasz.)

Vannak elképzeléseink a helyzet javítására. A reform céljainak megismertetése érdekében konzultációkat tartunk az egyes tanszékkel, ahol az észrevételeket, véleményeket kicseréljük és megbeszéljük. **Nagyon hasznos pl. az a forma is, amely a polgár, koncentráció keretében folyik, Szabó Katalin kezdeményezésére, vagy egyes fakultatív csoportokban (gazdaságtörténet), amely lehetőséget ad megismerkedni az önálló tudományos munkával.** Ezeket a tanév más szakaszaiban is lehetne folytatni csoportos formában (együtt a TDK-val). Igény van a társadalmi gyakorlattal való megismerkedésére is (pl. az „Egyetemisták a fővárosért”-ban).

Azt tervezzük, hogy az önálló állásfoglalás érdekében megpróbáljuk az eredeti munkák olvasását, tanulmányozását (főleg pg. és filozófia) fokozni — elkerülve ezzel a véleménymegtanulás veszélyét. Ehhez segítséget kérünk az oktatóktól is a tananyag összeállításában.

A táborban elfogadtuk: legyen a KISZ-vezetők kötelező az „akció” propagálása, személyes példaadás, a szemináriumok elő vitafórummá alakítása! Ez bizonyára az oktatók egyetértésével is találkozhat.

Úgy érzem, idei KISZ-munkánk tanulmányi részének (nem is csak annak, mert ez politikai feladat is), igen fontos mozzanatára tapintottunk rá. Ha e téren sikerül valamit tennünk: nagy lépést tettünk a rektor elvtárs által elképzelt egyetem felé.

Horvát Sándor

Az önálló értékelésért, állásfoglalásért...

Interjú Poller Imre elvtárral, a beinduló speciálkollégiumokról

Lapunk legutóbbi számában rövid tájékoztatót olvashattunk arról, hogy a Tudományos Szocializmus tanszék márciustól fakultatív speciálkollégiumokat indít. A három fő téma: A szocialista demokrácia kérdései; Négyeszműközt az értelmiséggel, Nyugat-európai diákmozgalmak — olyan lényeges, ma kérdéseket ölelnek fel, amelyekre izgalmas feladat választ keresni.

Poller Imre megbízott tanszékvezetőtől arról érdeklődtünk, hogyan merült fel a speciálkollégiumok beindításának kérdése, ezek hogy illeszkednek be az oktatás szempontjából a tanszéki munkába. Milyen célt szánnak a kurzusnak?

— A tanszéknek régóta terve speciálkollégiumok megindítása. Ez több megközelítésben is megindokolható. Magából a tudományos szocializmus tárgy jellegéből, és a rendelkezésre álló viszonyok alapján óraszámából következik, hogy fakultatív jelleggel is elmélyítsük a szocialista forradalomért vívott harc, a szocialista, kommunista társadalom építésének elméleti-politikai kérdéseit. Olyan gyakorlati problémákat állítunk előtérbe, hogy hallgatóinkban általános politikai szemléletet alakítsunk ki. A gyakorlatban bármely politikai kérdéssel találkozva önállóan legyenek képesek értékelni, állást foglalni. Az egyébként sok szempontból elvont anyagot ez által is közvetlenebbé, gyakorlatilag használhatóbbá kívánjuk tenni.

Más megközelítésben talán azt lehetne kiemelni, hogy az egyetemen elsősorban gazdasági kérdésekkel foglalkoznak a hallgatók, de nagyon fontos a problémák politikai viszonylatainak feltárása. (Eleg csak a X. kongresszus ilyen irányú határozataira utalni.)

A tanszék régi vágya ez, s a mostani beindítást első lépésnek tekintjük. A munka az egész tanszék érdeme, de külön kiemelném a nemrég elhunyt Farkas Sándor elvtárs irányban végzett tevékenységét.

Ez a kísérlet egyébként az évek óta érlelődő, új oktatási tervünk kidolgozásához is némi alapot szolgáltathat.

— Hány jelentkezőre számítottak, mely szak hallgatói számára ajánlják a kurzus látogatását?

— Mindenkinet ajánljuk, örülnénk, ha jelentkeznenek. De öt emberrel is elkezdjük — tapasztalatot ebből is meríthetünk. Jó lenne, ha témánként legalább húsz hallgató jelentkezne.

— Előadások, szemináriumok, beszámoltatás?

— Úgy vélem, hogy alkalmazni kell a hagyományos módszereket (egyetemen vagyunk) —, de a tárgynak megfelelően. Az az elképzelésem, hogy politikai kérdésekkel csak kötetlen légkörben lehet ösztönözni, behatóan foglalkozni. Háromórás foglalkozásokat tervezünk. Az előadó körvonalazza a problémát, majd a hallgatóknak a legérdekesebb részből lenne a beszélgetés.

— Az előadás az adott összefüggés komplex megvilágítására törekedne — számítva a beleszólásokra, közbevetett kérdésekre. Módszer tekintetében az előadás és intenzív kiscsoportos forma kombinálása dominálna. A hallgatók részéről felmerült kérdések az előadónak is hasznosak lehetnek. Közvetlen, alkotó munkakapcsolatot szeretnénk. A vezetők nyilvánosan ismert, alapos szakértői a témának.

— Hallottuk, hogy már néhány első is jelentkezett. A tervtől eltérően nem lehetne-e mind az öt évfolyam számára lehetővé tenni a foglalkozások látogatását?

— Meglepetéssel és nagy örömmel vettük a harmadik

téma iránti első érdeklődést. Úgy gondoljuk, módot találunk a jelentkező igény kielégítésére. Javasoljuk, hogy első hallgatók, a szűkebben vett mai problémákkal foglalkozó harmadik témára jelentkezzenek elsősorban.

— Nem akadály-e a jelentkezők előtt, hogy a fakultatív szemináriumot az indexben fel kell tüntetni? Lesz-e gyakorlati jegy?

— Nem adunk gyakorlati jegyet, az öt foglalkozáson való részvételt aláírással nyugtázzuk. Nem tételek anyagot tanítunk, szemléletet akarunk formálni.

— Néhány szót a kötelező irodalomról?

— Az előadók a hallgatókkal megbeszélve adják meg az olvasnivalót. A reneszánsz elő klasszikus irodalomon kívül, mai feldolgozások is fognak szerepelni. Egyes hallgatók, más-más irodalommal foglalkozhatnak a témán belül, részletek érdekében mélyedhetnek el. Már az is sokat jelent számunkra, ha a hallgatók összesen 15 óras ilyen beszélgetésen részt vesznek. Nem adunk túl sok irodalmat, beszámoltatás sem lesz. „Kevesebbet, de jót”!

— Milyen nehézségeket merülnek fel a beindítás előtt, s milyen segítségre lenne szüksége a tanszéknek?

— Nem rendelkezünk konkrét tapasztalatokkal, nem ismerjük a tényleges igényt. Reméljük, erőfeszítésünk a várakozásnak megfelelő lesz. Hangsúlyozom, hogy kísérletről van szó. Nem tudjuk, milyen felmerülő nehézségekkel kell megküzdenünk. Megértést kérünk próbálkozásainkhoz.

— Köszönöm a lényegre szem előtt tartó választ. Sok sikert kívánunk és aktív hallgatói részvételeit!

Közben egy jelentkező érkezett, Draviczky Tamás harmadéves iparszakos hallgató. Elmondta, hogy kollektív elhatározás alapján csoportjukból többen jelentkeznek. Hosszú, két-éves vitájuk után az értelmiségről jó lenne tisztázni egy-két zavaros kérdést, amit maguk közt nem sikerült megnyugtatóan eldönteni.

KONCZ GÁBOR

Aki jól vette a startot

Vége a vizsgaidőszaknak. Vannak, akik fáradtan tekintenek vissza ezekre a napokra, vannak, akik elégedetten szemlélnek a jó, vagy éppen jeles tanulmányi eredményüket. Horváth Péter az igazán sikeres vizsgázók közé sorolható. Tanulmányi eredménye: 4,5.

— Hogy csináltad?
— Tanultam, mint a többiek. Első két hónapban nagyon keveset, aztán egyre többet. A matematikát és politikai gazdaságtant rendszeresen átnéztem. Az oroszul viszont problémám volt. Egyedül ebből van hármasmom.
— A vizsgák?

— Egy-egy vizsgára átlagosan hét nap jutott. Három nap kellett a befejezéshez, a többin teljes erőbedobással dolgoztam. A vizsga napján pedig úgy éreztem, hogy még legalább két nap kell a tökéletes felkészüléshez.
— Vizsgadrukk?
— Mint mindenkinél, nálam is volt. Egyébként is nagyon izgulós természetű vagyok.
— A tanulmányi eredményed: 4,50. Szerinted megérdemelted?
— Megérdemeltam? Sokat dolgoztam érte, különösen az utolsó két hónapban. Volt, amiből annyit tudtam, amennyire értékeltek, volt, ahol inkább szerencsés voltam. Viszont volt olyan tárgy is, amiből jobbat vártam. Oroszból például a jövőben négyest szeretnék.
— Ki a nevelőtanárod?
— Móczár József. Igazán sokat foglalkozott velünk, segített bennünket. Úgy érzem, megtaláltuk azt a bizonyos közös hangot vele.
— Elégedett vagy?
— Igen. Bár céloim, hogy elérjem a jeles eredményt. Igaz, hogy otthon a szüleim elégedőnek tartották volna azt is, ha éppen nem húznak el semmiből.
— Honnan jöttél?
— Miskolcra. Pedagógus gyerekek vagyok. Hat testvérem van. Négy dolgozik, kettő pedig középiskolában tanul.
— Eredetileg is erre az egyetemre készültél?

— Nem. Először műszaki pályára akartam menni, ezért nagyon komolyan foglalkoztam a matematikával és fizikával. Aztán megváltozott a zenei pálya. Ekkor már zeneművészeti szakiskolába jártam. Fuvoláztam. Egy országos versenyen harmadik helyezést értem el.
— Milyen szakra szeretnél menni?
— A népgazdaság-tervező elemző szakra, ha sikerül...
— Végzet KISZ-munkát?
— Igen. A csoportomban agit. prop.-titkár vagyok, a kollektívában pedig az ellenőrző bizottság tagja.
— Hogy sikerült beilleszkedned az egyetemi életbe?
— Jól, mert segítettek a csoporttársaim. Együtt járunk színházba, moziba, szóval szinte mindenhova.
— Mivel töltöd a szabad idődet?
— Fuvolázom. Hangversenyekre járok. És természetesen részt veszek a csoport minden rendezvényén.
Úgy érzem, itt az a pont, amikor késznek mondható a portré Horváth Péterről. Kommentárt nem fűzök hozzá. A fenti tények maguktól beszélnek. Természetesen, aki egyénileg is ismeri, az saját benyomásai alapján értelmezi az elmondottakat. Még csak annyit: gratulálunk a jó tanulmányi eredményéhez és további sikert kívánunk!

Kocsi Margit

Itt a tavasz?...

(Fotó: Bajus)

Sok új érdekesség a „kultúrfronton”

A vizsgaidőszak már elvonulóban van, de szele zörgeti még az indexlapokat és az utóvizsga-jegyeket. Ha máshol nem — a gondolatainkban. Am az utolsó napokban a sok könyvvel töltött éjszaka után, mintha ládából ágaskodna, kikandikál az ember, körülnézni: hová, hogyan érdemes továbbindulni. Egy-szeriben ismét kíváncsi lesz mindenre, ami a „világban” történik.

Azonnal megelégnék az egyetem kulturális életével is. Az 1971-es esztendő új oldalra lapozta a kultúrszervező munkáját. Egyrészt a most nyíló féléstendő miatt, másrészt mert SZABÓ LAJOS személyében új vezető költözött a kb. 3x2,5 m-es irodába.

— Téged Lajos bácsinak szólítottuk mi, a kultúrscoportok tagjai. Ez tagadhatatlanul utal életkorodra. Mennyire számít egy kultúrvezető munkájában az évek száma?
— Természetesen érzem, hogy Lajos bácsinak szólítottak. A külső kép, az elszállott fürtök alapján sokkal inkább keltem a bácsi benyomását, mint amennyire annak érzem magam, a fiatalok közt eltöltött évek hatására. Inkább közvetlen ez a megszólítás.
— Hallhatnánk valamit ezekről az évekről?
— Gimnáziumi tanárként működtem 15 évig. Párhuzamosan ezzel zeneiskolai tanár is voltam, majd ott, közvetlen idekerülésem előtt iskolaigazgató.
— Tudjuk, hogy a Közgazdaságtudományi Egyetemen melyek a domináló szaktárgyak. Szerinted hogyan befolyásolja ez a tény a kulturális élet tendenciáit nálunk?
— Érthető és természetes, hogy ezen az egyetemen a szakmai-politikai képzés az elsőrendű. Ha arra gondolunk azonban, hogy az egyetem oktató-nevelő intézmény, végsősoron a cél nem lehet más, mint az Egész Ember nevelése. Ehhez pedig a szakmai mellett rendkívül nagy szerepe van az általános műveltség megszerzésének is. A középiskolából ide került hallgatók számára a humán jellegű tan-

tárgyak hivatalosan megszűntek. A kulturális nevelés egyrészt éppen ezek hiányát akarja pótolni, szem előtt tartva az esztétikai-érzelmi nevelést is.
— Milyen igények vannak e téren?
— Két szélső értéket jelölhetek meg pillanatnyilag. Azokat, akik különböző csoportokban tevékenykednek, hajtja az a bizonyos belső tűz, a mindig továbblépés akarása. Célunk, hogy azokra, akik ebben a munkában nem vesznek részt, legalább mint közönségre számíthassunk. Ez utóbbi téren van egy bizonyos közömbösség. Ugyanakkor, megítélesem szerint, az egyetem oktató-gárdája sem egészében tájékozott az itt folyó kulturális munkáról. Pedig a koordináláshoz ez elengedhetetlenül szükséges, hiszen végső céljaink közösek.
— Beszéljünk hát azokról, akik aktívan énekkelnek, táncolnak, klubba járnak, festgetnek, zenélnak, irodalmi műsorokat készítenek, vagy éppen mások szórakozásának technikai feltételeit teremtik meg. Mi a véleményed kulturális életünk jelenlegi helyzetéről; a kultúrscoportok munkájáról?
— Ismerem eddigi eredményeiket: a táncosok sikereit, az énekkar jeles múltját, amelyeket a sok külföldi és hazai fellépés is bizonyít. Az irodal-

mi színpad az utóbbi időben kezd eredményesebben bontogatni szárnyait. A különböző klubok (ifjúsági, film, zenei, a most nyíló NEOTON) és a közönszervezés munkája van a legközvetlenebb kapcsolatban a hallgatókkal. Emiatt szerepük a jövőben növekedni fog.
— Munkához kitől kapsz, ha kapsz segítséget, és kitől vársz, vagy várnál támogatást?
— Kapok az egyetem vezetőitől, elsősorban a rektortól, a Kulturális Bizottságtól, a KISZ-től. Azután a közvetlen munkatársaimtól, s általában azoktól a hallgatóktól, akik valamilyen csoport munkájában részt vesznek. S hogy kitől várok még? Mindenkitől. Ha mást nem, intenzívebb érdeklődést, s nem utolsósorban az egyetem oktató karának valamilyen formájú bekapcsolódását.
— Véleményem szerint az egyetemi KISZ-alapszervek kulturális munkája, igénye nem kielégítő. Milyen változást várhatunk ezen a téren?
— Azt hiszem, minden lehetőségünk megvan rá, hogy ezt a lényeges hiányosságot pótol-

juk. A KISZ VB és a Kultúrscoport közös munkájának az elkövetkezőkben fontos része lesz, részünkről a jó ötletek, programok, lehetőségek biztosítása. De kérünk és várunk is ötleteket, és elsősorban öntevékenységet, aktivitást. Mészáros Tamással, a KISZ VB kultúrszervezősokát beszélgetünk a közös munka további tartalmi és formai kérdéseiről. En bízom ennek eredményességében.

— Mindenkinek vannak álmai és vágyai. Határozott tervekkel és célokkal rendelkezni már nehezebb. Engem most inkább az utóbbiak érdekelnek.
— Álom, vágy és cél. Úgy érzem, nálam egymást fedő fogalmak. Vágyaimat, álmaimat konkrétizálom, amikor célokat tűzök magam elé. Hogy az egyetem egésze részt vegyen a kulturális munkában, azt valóban csak álomnak érzem pillanatnyilag. De a másik oldalról ez ugyanakkor cél is. Cél: hogy a jövőben hagyományosan megrendezett „kulturális nap” műsorán a kultúrscoportok még színvonalasabb produkciókkal lépjenek színpadra, hogy az egyetem hallgatóinak és oktatóinak minél nagyobb hányada fogadja majd el meghívásunkat, hogy az alapszervek és karok önállóbban kezdeményezzenek —, hogy az egyetem hallgatói és oktatói fogadják el a kulturális munkát annak, ami: az egyetemi oktató-nevelő munka lényeges tartozékának.

Elkészült már az első emeleten a kényelmesen berendezett új kultúrszervező (habár a néptáncscoport próbatermének rováására). Nem kell már a földszinti kis szobában szorongva hallgatni; hogyan vegyül az írógép kattogásába a 2-es villamos zakatolása. Azt mondják, a nagy párnás fotelek elpuhították a sokáig benne ülőket. Bücsüzáskor nevetve megnyugtató: egyrészt a reggeli torna fogalma és a tornaterem nem idegenek számára, másrészt ennyi fiatal között az ember mentalitásában nem is lehet más, csak fiatal.

Bakonyi Péter

Új KISZ-titkár az I. éveseknél

Rendkívüli küldöttértekezletre gyűltek össze az alapszervek képviselői február 13-án. Választás következett a vezetői testületbe: Szabó Gyula lemondott a titkári megbízatásáról. Indoklásul felhozta, hogy egyrészt nem tudott a posztja által támasztott igényeknek, feladatoknak kielégítően eleget tenni, másrészt családi problémák akadályozták munkáját. A küldöttek egyhangúlag elfogadták lemondását.

Ők is úgy értékelték, hogy az irányítást, az egységes vezetést kellő tapasztalat híján nem tudta megvalósítani. De ugyanakkor utal az arra is, hogy az októberi választás megfontolatlanul bizonyult, az éles, gyakran személyeskedő hangú vita ellenére — vagy talán ezért?

A vezetőség Horváth Sándort javasolta új titkárnak. A küldöttek javaslatára Kovács István is felkérült a jelölő listára. Az akkor kerekedett vita során a vélemények, sajnos, túlzottan polarizáltak a két jelölt tulajdonságait. Fábrián András vb-titkár is kiemelte hozzászólásában, hogy az elmelet és a gyakorlatot egységesen megvalósítani tudó embert kívánnak a II. félév feladatai.

A szavazás végeredményeként Kovács István lett a titkár. Miután egy hely megüresedett, a küldöttek Major Ágát, a 19-es csoport eddigi titkárákat választották új vezetői tagnak. Major Ági a kultúrfelelősi poszton, Lamberger Galina — volt kultúrszervező — pedig mint szervező titkár fog tovább dolgozni.

★

A küldöttértekezlet heves vita után hozta meg döntését. Ennek során a legtöbben a demokratizmus elvére hivatkozva szoltak hozzá.

Mindenekelőtt a küldöttértekezlet formáját nem tartották elég „demokratikusnak”. A vezetőség a KISZ KB érvényben levő útmutatása alapján határozta el, hogy az értekezleten a szavazati jogú küldötteken kívül csak néhány meghívott vehet részt.

Ez nem a demokratizmus szűkítése, hanem megvalósításának reális módja. A demokratikus választás közel sem azzal egyenlő, hogy bárki bármilyen véleményét elmondhat.

Annak a személyes indítvány-

nak, amelynek csak néhány támogatója van ugyan —, de azok mind jelen vannak — lényegesen erősebb nyomást adnának, a többségtől eltérő irányban befolyásolnák a szavazók véleményét.

A demokratizmust nemcsak szajkózni kell, de érteni is. A legfontosabb talán az arányos képviselő megválasztása.

A küldöttek ugyanis az alapszervek összes tagjának véleményét hozzák magukkal. Közösen meg kell beszélni a jelölteket, az alapszervek saját jelöltjeit és megvitatni az esetleges más javaslatokat is. Mindezeket pontosan képviseli az értekezleten az alapszerve küldötte, hiszen ez a megbízatása.

Aki a szervezeti szabályzat első paragrafusát közvetlenül átülteti egy adott szituációba — ahogyan ezt az egyik nem választott, de „megjelent” hozzászóló, Kertesi Gábor, tette —, súlyos apolitikusságról, tájékozatlanságról tesz tanúbizonyságot. Egy általános elveket rögzítő törvény rendelkezésekben, konkrét formákat tartalmazó rendelkezésekben jut el a megvalósíthatóság állapothoz. Jelen esetben ez a KISZ KB már említett útmutatása.

Az értekezlet legelején a küldöttek egyhangúlag megválasztották Domány Andrást elnöknek. Sok esetben azonban figyelmen kívül hagyják, hogy csak az szólhat hozzá, aki szót kért és szót kapott. A hozzászólók fegyelmezetlenségét is elárulja az a különben sértő megjegyzés, hogy vajon miért is harmadikos az elnök. (Ismétlem, az elnököt tartózkodás nélkül egyhangúlag választották meg.)

Végezetül még annyit, hogy véleményem szerint a demokratizmus lényege nem a választás formájában, hanem tartalmában rejlik. Mennyire tudnak megbízatásukkal élni, mennyire felelősségteljesen, megfontoltan szólnak a küldöttek, mennyire tartják magukat ahhoz a szemponthoz, hogy vezetőséget hatusz embernek, nem maguknak választanak.

Ez, reméljük, másodszorra sikerült is.

SZABÓ LÁSZLÓ

Igy dolgoztunk

Újra befejeztünk valamit abból, ami még csak a kezdet. Mőgtöttünk egy félév. Másodikosok, harmadikosok még elég kicsiny közössége — szakkollégisták.

Az úttörő éveket éljük. Először vagyunk együtt két évfolyamról, először köszönt ránk TDK-időszak, először kerülünk szembe bizonyos nehézségekkel — sok minden történik először. Nincsenek rutinfeladatok. A döntés harc. Minden lépést meg kell fontolnunk, mert még élnünk kell utána. Tudjuk céljainkat. És ha még nem is sikerül minden kedvünkre, ha még akad körülöttünk kaján mosoly, hisszük, hogy amit csinálunk, annak van jövője.

De nézzük a jelent. Bár még tényleg úttörőnek számítunk, nem a menedéket keressük ebben a helyzetben. Munkánkért felelősség terhel bennünket, és a hibákat nem szabad csak a tapasztalatlansággal magyarázni. Vannak hibák? Akadnak. Vannak eredmények? Jóval több. S aki a hibát nézve nem látja az eredményt, az biztosan azt sem hiszi el magáról, hogy ő rosszulmúló.

Hogyan tanultunk ebben a félévben? Sikerült tanulmányi átlagunkat javítani. Harmadikosaink 4,00-ról 4,19-re, másodikaink 3,88-ról 4,00-re emelték átlagukat. A szakkollégium átlaga pedig a tavalyi 3,94 után most 4,10.

A rendiség szerinti megoszlás:

	III. évf.	II. évf.	Összesen
Jeles	5	4	9
Jó	20	12	32
Közepes	1	6	7

A két évfolyam számára eltérően kellett megszerveznünk a tanulmányi munkát. A harmadikosok már az előző félévben választottak maguknak speciális témát és szeptemberben lehetőség nyílt rá, hogy a koncentrációt a megfelelő konzultáló tanárok irányításával ebből a témából végezzék. Ez a koncentráció volt alapja annak, hogy a további munka során a téma kibontakozása a többség számára egy-egy TDK-dolgozatban történjék meg.

A másodikosoknak témaválasztásukat elősegítő előadás-sorozatot indítottunk; az érdeklődésnek megfelelően elméleti-politikai gazdaságtani, külkereskedelmi és matematikai tárgyköröket. A szorgalmi időszak folyamán sorozatonként 4-6 előadást hallgattunk meg, illetve beszélgettünk, vitáztunk ve-

gig, s reméljük, valóban megkönnyítettük a témaválasztást.

Tanulmányainkban segítők a szakkönyvek, a magnetofon, a jó kollégiumi körülmények. De természetesen legjobban azok a lelkes oktatók visznek előre, akik vállalják az előadások, viták megtartását, az önzellen segítséget, a tudományos munkában. Szeretnénk még több ilyen oktatóval felvenni a kapcsolatot.

Felvételünk egyik fő követelménye a különböző politikai, társadalmi kérdések iránti érdeklődés, az ezekben való tájékozottság. Programunkat úgy állítottuk össze, hogy mindez kibontakozhasson.

Időnként feltűntek az egyetemen plakátjaink, melyek előadásainkra invitáltak. Sokan voltak kíváncsiak Halász József volt kínai nagykövét beszámolójára, de jól elvitáztunk a tanácsok helyzetéről, szerepéről; a sasaki termelőségvetkezeti eredményei mögött meghúzódó munkáról; a negyedik ötéves terv célkitűzéseiről és egyéb érdekes témákról. De nemcsak szakmai téren mozogtak ezek az immár hagyományos „péntek esték”, hanem pl. olyan érdekessége is sor került, mint Kovács András új filmje, a „Staféta” stúdióvetítésének megtekintésére, s egy izgalmas vitára a rendezővel.

A félév során tartott kollégiumi gyűléseink bizonyították, hogy lehet és kell tagjaink ötleteire, önállóságára

építeni. Programunk, mint utólag kiderült, még túl sokat is markolt az ötletek kavarásából. De örvendetes, hogy második gyűlésünkön azonnal napirendre kerültek a problémák és mindenki — valóban mindenki a teljes felelősség igényével vitatkozott, szót hozta, kereste a helyes utat. Sikerült is megoldanunk a másodikosok beilleszkedésének sürölődsait, a diákbizottság munkájának pontosabb körvonalazását, a tanulmányi munka egyetemes követelményrendszerének kialakítását.

Csakis ez a szellem, a bátor, önkritikus hozzáállás, hibáink felismerése és túllépése vezetett bennünket tovább, adhat majd új eredményeket.

Szakkollégiumunk az egyetemen rangú munkában és szórakozásban együtt élő, célkitűzéseikben azonos egyetemisták közössége, ahol mindenki nyíltan kifejezheti és ki is fejti véleményét, megvalósíthatja ötleteit, fejleszti tudását. Nem titok, hogy szeretnénk minél többet magunkba plántálni a szocialista ember tulajdonságaiból és erre igen alkalmas közösségi formának tartjuk szakkollégiumunkat.

Jól érezzük magunkat egymás között, a szobaközösségek jól kialakultak, s a nem kollégisták is megtalálták a bekapcsolódás formáit. Esténként néha össze-össeszaladunk valamelyik szobában és elbeszélgetünk komoly és komolytalan dolgokról. Összejö-

veteleket szervezünk és elmegyünk színházba, moziba kirándulni. S ha az éppen rossz egyetemi autóbusz miatt kútba esik is egy kirándulásunk, nem esünk kétségbe, hanem röptében szervezünk egyet a közeli hegyekbe.

Általában igyekszünk megtalálni a helyes arányt a öntevékenység, spontaneitás és a tudatos vezetés között. Persze ehhez sok — néha negatív — tapasztalatot keresztil vizsgáz az út, de megéri: így leszünk gazdagabbak.

Valamikor szeptemberben azt írtuk e lap soraiban: „A szakkollégium semmilyen értelemben nem megváltozott.” Azt akarjuk, hogy reálisan ítéljék meg eredményeinket, hibáinkat; egyelőre ne várjanak csodákat —, s mi nem is kérünk a három napig tartó csodákból.

Már a következő félév feladataira tekintünk. Jól, önmagunk és a bennünket figyelemmel kísérők megnyugtatására akarjuk munkánkat végezni. Szeretnénk, ha minél többen járnának rendezvényeinkre, érdeklődésük irántunk, minél jobb kapcsolatot akarunk kiépíteni az egyetemmel, a KISZ-szel.

Szakkollégisták vagyunk. Sokkal tartozunk az egyetemnek, a társadalomnak, önmagunknak —, s mi ezt nem feledjük el.

Temesi József

Tehetségkutató pályázat

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége tehetségkutató pályázatot hirdet újságírói munkakörök betöltésére az egyetemi és főiskolai hallgatók, illetve a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező dolgozók között.

Pályázni 3 írással lehet az újságírás különböző műfajában (tudósítás, riport, interjú, cikk, kritika stb.). Az cikkeket témái társadalmi életünk fejlődéséből a jelen eredményeiből és problémáiból — a kül- és belpolitika, a gazdasáspolitikai, a kultúra és a sport területéről — meríthetők. Verssel, novellával, regénnyel pályázni nem lehet. A pályá-

zathoz részletes életrajzot kell mellékelni. Jeligés írásokat nem értékelünk.

A pályázat díjai: egy I. díj 1200 Ft, két II. díj 800—800 Ft, három III. díj 500—500 Ft, oklevelek.

A pályázat nyerteseinek segítségét nyújtunk ahhoz, hogy újságírói munkakörben helyezkedhessenek el.

Beküldési határidő: 1971. április 15. Cím: Újságíró oktatási központ, Bp. VI., Népköztársaság útja 101.

Az eredményhirdetést 1971. május 20-án tartjuk a Magyar Sajtó Házában.

Magyar Újságírók Országos Szövetsége

Akinek nem kellett elhagyni a kollégiumot

Figyeltem a Rádayban az első félév alatt, mikor fekszenek le az elsősök, mikor sötétednek el az ablakok. Ha októberben valamelyik szobában éjfél után is égett a lámpa, akkor az ajtón át biztosan zene, beszélgetés zaja szűrődött ki. Egy november végi napon, hajnali egykor — a folyosó 12 szobájából — 8-ban még fenn voltak; gyantótom, néhányan a filó vagy a matek miatt.

Ha valahol már korán este eltették magukat másnapra, akkor a következő napon ott láttuk őket állni felülve, valamelyik tanszéken.

Elég megerőltető és hiábavaló a sok tanulás a vizsgaidőszakban, ha előtte könnyvet csak ritkán vett az ember kezébe. Vannak talán, akik csak erre vezetnek vissza azt, hogy egyesek nem érték el a 2,51-et. Az ilyen rossz eredmény pedig már nem lehet a kollégiumban maradni. Szobaközösségemben három ember bennmaradása forgott veszélyben. Az egyik este megbeszéltük közösen, hogyan is lettek ilyen rossz átlaguk.

Kis vidéki középiskolából jöttek, amelyek sokkal alacsonyabb követelményeket támasztottak. Eddigi tanulmányi színvonala tehát elmaradt másokéhoz képest. Ahogy egyikük mondta: „Míg mások nyugodtan foglalkozhattak az egyetemi tananyaggal, addig nekem gyakran középiskolási alapfogalmakat kellett megkeresnem és előbb azt megtanulnom”. Eppen ezért a kollégiumhoz, mint tanultársi közösséghez is erősen ragaszkodnak. Valóban óriási segítség, hogy, ha valamelyikük megakad valami érthetetlen dologban, mindig (van), aktívan közösen kibogozhatják.

Mindhárman alacsony keresettel rendelkező családból származnak. Még így is vannak anyagi gondjaik, hogy a kollégiumban élhetnek, szociális támogatást kapnak. Ha kikérülnek onnan, kénytelenek lennének abbahagyni egyetemi tanulmányukat!

Égy éreztük, ezek a hátrányok — amiről sajnos nem is tudunk korábban eleget — nagyon komolyak. Bepó-

tolni, amit elmulasztottak, s felelősséggel gondolni még személyes és családi problémáikra is. Ezért mindhármuk bennmaradását — mint alap-szervezetük — javasoltuk.

Az a már döntés is született: ketten továbbra is élvezhetik a kollégium nyújtotta lehetőségeket, kedvezményeket, egyikük ügye még ideiglenesen függőben van.

További jobb felkészülés biztosításának, ugyanakkor szükséges feltételek is éreztük ezt a határozatot! A bennmaradók számára természetesen, mert így is hallgatót kizártak. Pedig tudtuk, kollégistának lenni sok mindenért jó. De azért néhány alapvető feltételt teljesíteniük kell. Az első félévi tapasztalatok alapján okulva, az elkövetkező időben még többet kell majd azoknak segíteni, akiknek az hasznos és szükséges. A bennmaradott hallgatóknak kívánjuk, hogy a második félévi jó tanulással eredményeként, bennmaradásuk ne forogjon veszélyben!

Szabó László

... AZOKHOZ, AKIK NEM VOLTAK OTT. És sokan nem voltak ott. Vagy inkább így: kevesen voltunk a klubban e hó 12-én a Szabó Kálmán elvtársal rendezett vitán.

Eszembe sem jutott, hogy én erről írjak. „Menjünk no, hallgassuk meg, mit mond a „rektor”, ha már ekkora reformot csináltak. No és a koncentráció! Rossz jegyzetek” — valahogy így indultunk el.

Nem tudom, az odafigyelő hajlandóságot mi indította meg bennem. Lehet, hogy a szuggesztív erejű montázs-összeállítás körben a falakon. Lehet, hogy a hamar megindult vita. (De miért éjszakai levél? Mert későig tartó klubvita után még jó ideig kószáló kis csoportban vitáztunk. Volt miről!)

Eleinte kínos lehetett a nagyobb érdeklődésre számító vitavetető szerepe. Úgy érzem, magát kivágó szavai beváltak. „Talán nem is az a lényeges hányan vagyunk, hanem, hogy mi történik itt.”

Nem kellett értetlenül az odafigyelést a válaszok alatt. Az innapi szónoklatok utolsó sorból való hallgatása, vagy a „szállókig” után — „elszív egy dobozzal és beszél” — ez valahogy más volt. Emberközel. (Most egy hang: Mindig ezt mondták? Veres Péter jut eszembe: „Az én parancsom az, hogy őszinte legyek. Nem mondhatok mást, mint amit éppen gondolok.”)

Unatkozni a példák, párhuzamok, beleszólások miatt sem lehetett. — „A Harvard egyetemen csak két hét a vizsgaidőszak. Maximum két nap jut egy vizsgára”. — „Az istenért, ne hogy ezt tessék átvenni tőlük!” Vagy egyik társunk a válasz közben: „Stimmel, stimmel, de nem tudom, tetszik-e egészen érteni?”

A kérdések? — A reform célja. Miért kell a koncentráció, jó-e ez nekünk. Miért rossz az egyes jegyzetek, s ha vannak, miért nincsenek. Nyelvoztatás, szakosítás, számítástechnika. A filozófiaoktatás színvonala. A tanár, vagy a hallgató a főszereplő az egyetemen. — És még folytathatnám tovább.

A válaszadásba bekapcsolódtak Suara Róbert, Szép Jenő, Megyeri Endre tanszékvezetők, egyetemi tanárok. Gondí József docens, az I. évfolyam vezetője, a filozófiatanszékét is képviselve — és várva az első-
bők kérdéseit.

Felhívás

A MAGYAR TELEVÍZIO MÜSORSZERKESZTŐSÉGE
BEMONDÓ-TANFOLYAMOT
SZERVEZ.

Várjuk olyan fiatalok jelentkezését, akik az egyetem III., IV., V. évfolyamára járnak, idegen nyelveket beszélnek, vagy tanulnak és tehetséget éreznek a bemondói munkához.

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 1971. március 15.

A jelentkezéshez önéletrajzot és fényképet mellékeljenek. A jelentkezők közül 1971. áprilisában bizottság választja ki azokat, akik alkalmasak a bemondói tanfolyamon való részvételre.

A tanfolyam heti 2 óra (hétfői napon).

Részletesebb felvilágosítás a 319-754 telefonon. (Takács Jenőné előadónál).

MAGYAR TELEVÍZIO MÜSORSZERKESZTŐSÉGE

Éjszakai levél

DE ELSŐSÖK, HA JOL LÁTTAM — mindössze négyen voltak. És ez öreg hiba, hisz a kérdések, válaszok, utak tekintetében még előttük a vízözön. És nem igaz, hogy számukra, számunkra ezek nem lényeges dolgok. Lebontva: időre, energiára, zsebre menő problémák. Globálisan: az értelmiségivé, gondolkodóvá, szakemberré válás — vagy diplomaszerezés kérdései.

Igazolt, de talán kényesnek, túl „cikisnek” tűnő kérdések is felmerültek (s ezzel válaszolok azoknak, akik a múltkorában azt mondták: Tényleges és kényes kérdésekről semmilyen fórumon és sajtóban nincs szó. Van. Oda kell figyelni.) Fiatal, tájékozatlan oktatók. Rossz szeminariumvezetők, eredménytelen, felesleges szeminariumok. Hogyan lehet valakiből egyetem után mindjárt oktató, nem túl figyelembe vett-e a politikai milyenség (szó szerint „politikai nyomás”-ként vetődött fel.)

Erre válasz: a szakmai tudáson, tudományos tevékenységen túl, egyenlő esélyek esetén természetesen figyelembe veszik a mozgalmi munkát, politikai állásfoglalást. Felvetődött a történelmi materializmus jegyzet gyenge színvonala is.

A válaszokból sok minden tisztázódott. Azt is láttam és éreztem, hogy néhány jól fogalmazó, világosan, őszintén kérdező és a hallgatóság — előtt nyitott kérdések is maradtak... kitérőnek érezhettünk válaszokat.

De egy dolog ismét kiderült. Valamit tisztán látni és értékelni csak úgy lehet, ha a két fél leül és beszélget. Egyébként csak félig értett, tetszhalott fogalmak és elképzelések vannak. Részünkről, az oktatási elvről és a gyakorlat nehézségéről, a vezetőknél pedig rólunk. A száraz rendeletekről, utasításokról, félig értett és ismert oktatási koncepcióról — vagy az erre reagáló folyosói morgolódásokról, szünetben, utcan zajló erős vitáktól közmegegyezésre csak úgy lehet továbblépni, ha sikerül koordinációt létrehozni. Kölsönösen, fórumon informálni egymást, és

nem elküldöstiteni az objektíven létező problémákat.

Vázlatosan, a teljesség igénye nélkül megpróbálom papírra vetni, mit hallgattunk a válaszadóktól.

Népgazdaságunk új mechanizmusra való áttérése és a modern szakemberképzés együttesen igazolták az oktatás korszerűsítését. A reformoktatás céljai: a megváltozott, társadalmi—gazdasági intézményeknek jobban megfelelő közgazdászokat képezni. A gyors ütemben fejlődő közgazdasági tudományok legújabb eredményeit bevenni a képzésbe, hogy a mával tartó fiatal értelmiségiek hagyják el az egyetemet. A reformot egyéves munkában, igen sok vita közepette dolgozták ki. Kérdés ma is mozgó probléma. Egy oktatási struktúrát gyökeresen megváltoztató irányzat bevezetése nem megy simán. A lényeges és apró ellentmondások egyaránt menet közben derülnek ki.

OKTATÁSI ALAPGONDOLAT: nem lehet mindent megtanítani az egyetemen. A szakma alapjait kell átadni, az áttekintő, elemző készséget kell maximálisan fejleszteni. Olyan konvertálható szakembereket kell képezni, akik gyakorlati problémák megoldására alkalmasak. Ennek érdekében van először a szakosítás nélküli alapképzés, majd döntéscentrális, gyakorlati életre épített esettanulmányok, szimulációs szeminariumok.

Ezt támasztandó alá az egyetemen folyó matematikaoktatás is — bár az optimális terjedelmű és összehangolt kérdését nem sikerült megoldani. A statisztika és matematikafeladatokról számunkra az eredményes elemzése a lényeges. Ez ideig erre fordítható a legkevésbé idő. Ezt kívánják megszüntetni a nyelvi labor helyén létrehozandó (jövőre beinduló) gép-laborral, ahol a hallgatóknak bármikor rendelkezésére áll a numerikus megoldást segítő gép. Ezek mechanikus kezelését már elsősök oktatják.

A koncentráció létrehozását a nyelvoztatás helyzete indokolta. A megnövekedett külker-

forgalom, külföldi szakirodalom miatt szükséges a fokozott nyelvtanulás. Viszont azért, hogy akik más tárgyak felé orientálódnak, ne legyenek a heti nagyobb nyelvióra számmal megkötve — intenzív oktatást hoztak létre. S hogy ezáltal a többi hallgató is saját igényeinek megfelelő irányban tájékozódjon — beindították a többi koncentrációt. Egető kérdés a szintfenntartó időszak hatékonysága, a koncentrállható tárgyak választéka, maga az anyag. Szabó Kálmán elvtárs beszédéből világosan kitűnt, hogy mindezek az önálló munkát, gondolkodást, laborba, könyvtárba járást kívánják elősegíteni. Ezért a többi egyetemhez képest lecsökkent óraszám.

Ne a kényszer, az iskolás kikerdezés, félelem hajtsa a hallgatókat, hanem egy „belső motor”, az egyéni érdeklődés, a majdani pályája. Példaként külföldi egyetemeket hozott fel, ahol a kötelező tárgyak hallgatása minimális (3 óra hetente). Viszont tetszés szerint, más fakultásokról is érdeklődésének megfelelően kötelesek felvenni bizonyos számú órát. Tulajdonképpen a mának megfelelő, áttekintő készségű gazdasági vezető valahogy így képezhető — illetve képezheti magát minden anyagi támogatást felhasználva.

Csak az önmaga képzésére adó, felelős ember mer majd (és merjen) „labdába rúgni” a gyakorlatban.

Uj filozófiajegyzetek kidolgozásának a kérdése éppúgy felmerült, mint az, hogy az első é utolsó nyelvi orosz-csoportbeli érdemjegyek között mennyi a különbség.

LEVELEMET LASSAN ZÁROM. Lapunk oktatási és mozgalmi rovatának terve szerint behatóan fogunk foglalkozni a továbbiakban az egyes rész kérdésekkel (nyelv, számítástechnika, hallgatói önállóság, prakticista képzés, fiatal oktatók helyzete, ideológiai tárgyak, szeminariumok).

Igen örülünk, ha a klub továbbra is alkalmas teremtené ilyen jellegű találkozásokra. És kölcsönösen tájékozassuk egymást az olyan helyekekről és eseményekről, ahol érdekeltségűből vagy idő hiányában nem vagyunk ott.

Es ahol szó szerint: „Nostra res agitur”!

KONCZ GÁBOR

Ruha teszi az embert?...

Jogtalan haszon — gyakran elhangzottak az elmarasztaló szavak az új mechanizmus első éveiben. Különösen a textiliparban voltak gyakoriak az áremelések. Azonban az anyagárak drágulása ellenére a VOR belföldön nem emelte termékeinek árát. A jelentkező költségvetéssel termelékenységével leértékelték a hozadékot.

A Vörös Október Férfitruhagyár a legkorszerűbb ruhaipari üzemek egyike, nemcsak hazánkban, hanem Közép-Európában is. Gyártmányai elérik a világszínvonalat. Termékeinek több mint felét exportálják, ennek 40 százalékát nyugatra (Angliába, Hollandiába, Olaszországba) szállítják. Nevét főleg a „Coratron technológia” teszi ismertté, (nyugati licenc alapján gyártás), mosható ruhák gyártása).

Tavaly kísérleteztek a frontfizir eljárással (nem varrják, hanem ragasztják az öltönyöket). Ebben az évben a ruhák jelentős része már így készül.

Hogyan érte el ezeket az eredményeket a vállalat, melyek fontosabb feladatai és tervei a X. kongresszus után — erről beszélgetünk a 29 éves Sperlinger Györggyel, a VOR fiatal közgazdászával (3 éve végzett egyetemünk esti tagozatán.):

— **Néhány szót talán a saját munkaköréről...**

— Az analitikus könyvelési osztály vezetője vagyok. Számomra a közgazdasági munka legérdekesebb része az elemzés, elsősorban értékesítés- és eredményelemzéssel foglalkozom — ezen keresztül áttekinthetem a gyár egész áru- és pénzforgalmát. Osztályunk feladata az adatfeldolgozás, információnyújtás — magát a könyvelést csak másodlagos jelentőségűnek tartom. Jelenleg középgepekkel dolgozunk (13 gyűjtős Optimatika).

A vállalat a termelékenységet nemcsak korszerű ruhaipari gépek vásárlásával növeli, hanem az adatfeldolgozás meggyorsítását szolgáló gépekkel is. Ebben az évben a Könyvgyártási Minisztérium Szervezési Intézete vásárol számunkra Minszk 32-es elektronikus gépet. Ezután a gyártelepen csak a szalaglyukasztást kell majd elvégezni, a többi munka az intézetben folyik. Az új gép a termelési osztálynak segítséget nyújt a döntések meghozatalában is.

— **Hogyan teremti meg a gazdasági és pártmunka összhangját a vállalatnál?**

— A tömegszervezetek intézkedési tervet dolgoztak ki a párthatározat alapján. A nőpolitikával kapcsolatban a gazdasági vezetés végrehajtási utasítást adott ki. Dolgozóink 70 százaléka nő. A kongresszusi határozat értelmében tovább emeljük a női vezetők

arányát. Nemcsak a szalagvezetők többsége nő, hanem osztályvezetői, főosztályvezetői munkakörök is betöltenek. Szociális problémáink még vannak. Az óvodai és bölcsődei férőhelyek száma ugyan kielégítő, de a berendezést korszerűsíteni kell.

— **A nagyfokú munkaerő-vándorlást hogyan próbáljátok megakadályozni?**

— A munkaerőkérdés nálunk is súlyos probléma. Két okra vezethető vissza: a könnyűipar a többi ipárhoz képest alulfinanszírozott, másrészt a szalagmunka — főleg az idegrendszer számára — kimerítő. A béreket ebben az évben átlagosan 2 százalékkal emeltük. A munkaerő megtartása érdekében ez a legfontosabb intézkedés.

Igyekszünk a fiatalokat minél jobban a gyárhoz kapcsolni. A szakszervezet személyi kölcsönt adhat a fiatal dolgozóknak. A juttatást igényelni kell, kamatmentes, összege 5—15 ezer forint. A gyárban eltöltött idő, a kereset nagysága és a dolgozó munkája szerint bírálják el, kaphat-e valaki kölcsönt. A vállalat részt vesz a XVIII—XIX. kerületi lakásépítési akcióban. 1970-ben 30 lakást adtunk át. Lakásonként 10 ezer forint közművesítés volt a vállalat hozzájárulása. Most nyitottuk meg az új ifjúsági klubot. A KISZ költségvetését szintén támogatjuk.

— **Milyen intézkedéseket tesz a vállalat az üzemi demokrácia kiszélesítésére?**

— Problémáinkat nemcsak vállalati fórumokon vitatjuk meg, hanem a KISZ- és párt-szervezetekben is. Most készül a dolgozókkal folytatott megbeszélések alapján az új kollektív szerződés.

ERDÉSZ GABRIELLA

Bizonyítaniok kell!

— ...odaülne elénk a vezetőség és azt mondaná, tessék, ez az elképzelésünk, így gondoljuk mi, mit szólnak hozzá. Mi pedig vagy azt mondanánk, hogy „mi is valami ilyesmit akarunk, csatlakozunk hozzájuk”, vagy azt „ez így nem jó, ehelyett csináljuk ezt és ezt” — valahogy így kellene.

— A középiskolában mindenki KISZ-tag lett; érdekből, vagy mert a többiek is beléptek a KISZ-be, (miért pont én maradjak ki a balhéból), vagy esetleg — furcsa eset — meggyőződésből. Itt is lesz munkaterv, kirándulunk majd, színházba megyünk együtt, nagyokat vitatkozunk. Hiszen ez a KISZ!

— **Új intézmény, KISZ-tagok látogatják, szükség van KISZ-szervezetre. Megszavazuk a javasolt vezetőséget — igaz nem ismerjük őket, de hát kit ismerünk?**

Vélemények. Szkeptikusak, vagy optimisták, zavarosak, rosszul megfogalmazottak — de igazak. Mi is a KISZ? Miért van a KISZ? Azonkívül, amit a szervezeti szabályzat számunkra és a gyakorlat számára megfoghatatlanul — megfogalmazott? És mit akarunk, mit fogunk tenni mi, az MKKE pécsi tagozatának hallgatói? (Avagy KISZ-esek — a két fogalom fedi egymást.) Az új vezetőségnek e kérdések vizsgálatával kell megkezdnie működését.

A kezdet kezdetén, még szeptemberben az egyik előadás szünetében felolvasták nekünk az ideiglenes vezetőség névsorát. Az érintettek felálltak, megnéztük őket és legközelebb akkor került szóba a

KISZ, amikor be kellett adni a tagkönyvet a tagbélyeg-mennyiség ellenőrzésére. Aztán kiírták az új választásokat.

— **Te kit javasolsz a vezetőségbe?**

— Az eddigieket.

— **Miért?**

— Hát jól dolgoztak, nem? Más se tudna egyebet csinálni!

— **Kik a régi vezetőség tagjai?**

— Hát... X... meg Y... meg — a többiek nem ismerem.

— **És te kit javasolsz?**

— En? Mondjuk Z-t!

— **Miért?**

— Mert jó srác.

Van egy ideális álláspont is. Mindenki gondolkozik azon, mit vár a KISZ-től. Aztán úgy-ahogy kialakult ismeret-ségei alapján megpróbálja eldönteni, kik azok, akikről úgy érzi, meg tudná valósítani, képviselni tudná az elképzeléseit. És őket javasolná a vezetőségbe. De hát ez csak álom.

Vezetőségválasztás. Csoporthoz 8 küldött. Sorsolással rábeszéléssel, önként jelentkezéssel kiválasztott harminkét ember. Javaslatétel, szavazás, újabb szavazás, aztán még egy szavazás. A régiel közül csak Trombitás Árpád (a KISZ-titkár) és Szupinger Gizella maradt benn a vezetőségben. A többieket (Lengyel Emőke, Czákó Ágnes, Püspök László, Schwarcz Béla, Szabolcs Imre) újonnan választottuk.

Bizonyítaniok kell! Tenniük kell!

Kovács Tibor

Kutatási lehetőségek a Világgazdasági tanszéken

Lapunk hasábjain rendszeresen foglalkozunk a különböző tanszéken folyó tudományos munkával. E cikkben most a szokástól eltérően, nem a Világgazdasági tanszék tudományos munkájával, hanem azzal szeretnénk foglalkozni, hogy a hallgatók hogyan kapcsolódhatnak be a tanszék tudományos munkájába, s ez milyen perspektívát jelenthet számukra. Ez ügyben kértünk felvilágosítást Dr. Nyilas József professzortól, a Világgazdasági tanszék vezetőjétől.

— Sajnos hallgatóságunk nagy része nem eléggé tájékozott arról, hogy az egyes tanszéken milyen irányú és jellegű kutató munkák folynak, s így a saját lehetőségeiket nem látják eléggé a tudományos kutatásban.

— Ami a világgazdasági kutatásokat illeti, az utóbbi évtizedben azok világszerte rendkívül gyorsan szélesedtek. Különösen nagy fontosságúak ezek a kutatások az olyan országokban, mint hazánk is, ahol a nemzeti fejlődésünk mintegy 40%-a a külkereskedelemtől függ. Ezért a világpiaci helyzetet, főbb folyamatait, várható alakulását. Ezért például különösen közép- és hosszútávú terveink jövőbeni fejlődési irányait kimunkálásához elengedhetetlen a megfelelő világgazdasági kutatások. Ezt az igényt tükrözi az, hogy az Országos Tervhivatal 15 éves távlati tervünk kimunkálásához külön „Nemzetközi Együttműködés és a Külkereskedelemlétesítés” hosszútávú tervezési bizottságot hozott létre, amelynek munkájában évek óta magam is részt veszek. A kormány 1969-ben a világ-gazdasági kutatások irányítására, koordinálására létrehozta a Világgazdasági Tudományos Tanácsot, melynek egyetemenkről a Világgazdasági és Külkereskedelmi tanszék vezetői és egyes munkatársai is tagjai. Mindkét tanszék érde-

kelt a tanács által koordinált és gazdaságfejlesztésünk meg-alapozását célzó kutatásokban. — Az utóbbi évtizedben különös hangsúlyt kaptak a világgazdasági, világpiaci fo-lyamatok előrejelzését célzó tudományos munkák. Megfele-lő prognózisok kidolgozása e folyamatok várható alakulá-sáról, pl. a Szovjetunióban is, a tervezés tudományos meg-alapozása elengedhetetlen fel-tételének tartják.

A termelés internacio-nalizálódásával az ön-álló nemzetgazdaságok elmúlt évtizedben szé-les körben kibonta-kozott integrálódásá-nak folyamatával és az előbb vázolt tudományos kutatások gyors szélesed-sével gyorsan növekednek a világgazdasági problé-mákhoz értő és megfelelő nyelvtudással rendelkező szakemberek iránti igények.

Nálunk pl. a külkereskedelemlétesítés szakemberigénye mintegy 150 fő, de ebből csak mintegy 70—80 fő biztosítható évente.

— A vázoltak miatt szeret-ném felhívni hallgatóink fi-gyelmét arra, hogy

mindazok, akik a későbbiekben akár mint tudományos kutatók, külkereskedők, nemzetközi pénzügyesek, vagy a KGST-or-szágok gazdasági integrá-ciójának szervezési, irá-

nyítási szakemberei sze-retnének munkát végezni, ezt elérhetik függetlenül attól, hogy milyen szakon, ill. milyen szakágazaton folytatják tanulmányai-kat.

A külgazdasági kapcsolatok bonyolításához ugyanis szük-ség van olyan ipari, mezőgaz-dasági, belkereskedelmi, gaz-daságpolitikai, közlekedési ismeretekkel rendelkező közgaz-dászokra is, akik megfelelő nyelvtudás és világ-gazdasági ismeretek birtokában a most kibontakozó integrációs kap-csolatok területén és a megfe-lelő szervezetekben mint köz-gazdászok tevékenykednek. A nem kifejezetten külgazdasági kapcsolatokkal foglalkozó kül-kereskedelmi szak és szaká-gazatának hallgatóin kívül az ilyen jellegű munkára a más szakokon tanuló hallgatók úgy készülhetnek fel, hogy egy-részt fakultatív nyelvet vesz-nek fel és így helyett két nyelvet tanulnak, ill. az előírt-nál magasabb nyelvtudást sze-reznek. Másrészt mint közis-mert, egyetemünk tanszékein meghirdetett szakszemináriu-mok bármely más szak hall-gatói részéről is felvehető. Így tanszékünk is minden évben megküldi szakszemináriumi-ainak jegyzékét valamennyi karnak azzal, hogy azt hozzák minden hallgató tudomására.

— Az elmúlt években kiala-kult gyakorlat is mutatta, hogy a legkülönbözőbb szakokról jelentkeztek hozzánk szak-szemináriumokra és védtek meg diplomájukat témakörökből. E hallgatók közül többen vi-lág-gazdasági jellegű tanulmá-nyaikat a tanszéken diploma-munkájuk megvédése után ösztöndíjként, vagy más munkahelyre kerülve doktor-jelöltként folytatták. Ezt a gyakorlatot akarjuk folytatni és szélesíteni, mivel az igények, mint mondtam, a kül-gazdasági kapcsolatok egyes területeit, vagy az egyes orszá-gokat jól ismerő és azok nyel-vét beszélő közgazdászok iránt rendkívül gyorsan nőnek.

— A nyelvtanulással kap-csolatban különösen felhív-nám a figyelmét hallgatóinknak ar-ra, hogy a KGST-országok integrá-ciójának előrehaladásával mind nagyobb fontosságú-vá lesz a bennünk kö-rülvevő kisebb szocialista országok nyelvének az is-merete is.

Történelmi okokból pl. a cseh, a román, a lengyel nyelvet ná-lunk általában csak olyanok ismerik, aki ma már 50 év feletti korban vannak. A fia-talok között e nyelveket ismer-őik száma igen alacsony. Ugyanez vonatkozik a bolgár nyelvre is. Ezért kitűnő „be-fektetésnek” tartom hallga-tóink számára az említett nyelvek fakultatív felvételét már első- vagy másodéves ko-rukban, majd később annak az országnak a beható megismerését, amelynek a nyelvet megtanulták. Ez a legbizto-sabb módja annak, hogy az érintett országgal fennálló kül-gazdasági kapcsolataink te-rületén szép és nagyon érde-kes feladatot kaphassanak diploma-juk megszerzése után.

— A tanszék szakszeminá-riumi alábbi kutatási té-macsoporthoz kapcsolódó-nak:

I. A világ-gazdaság fejlődé-sének főbb tendenciái.
II. A fejlett (és a közepesen fejlett) tőkés országok fejlődé-sének sajátosságai és nemzet-közi kapcsolataik alakulása.
III. A fejlődő országok nö-vekedési problémái és szere-pük a világ-gazdaságban.

IV. A KGST-országok és Jugoszlávia fejlődésének sa-játosságai és nemzetközi gaz-dasági kapcsolataik alakulása.

— Természetesen ezek az át-fogó témacsoporthoz sok rész-letkutatási témára oszlanak. Ezeket a résztemákat és a té-mák művelőinek nevét tartal-mazza szakszemináriumi te-matikánk, amely minden ka-ron megtalálható, de rendel-kezésre áll valamennyi hallga-tóknak a Világ-gazdasági tan-szék adminisztrátoránál is.

Egerszegi Csaba

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

a Közgazdasági és Jogi Kiadó 1971. évi terveiről

A Közgazdasági és Jogi Kiadó sajtótájékoztatóján Keresztes Tibor igazgató és dr. Csothel Kornél irodalmi vezető értékelték az 1970-es évben végzett munkát, az elért eredményeket, majd az új év terveiről, gondozásukban meg-jelenő könyvjelölésekről szó-ltak.

— Az idei, 1971. évi tervben előirányzott leglényegesebb közgazdasági elméleti munkák közül ki kell emelni „A szocializmus politikai gazdasá-ga és alkalmazása az NDK-ban” c. művet, amelyet a NSZEP által kijelölt munka-közösség készített el, és amely szerzői kollektívát az NDK-ban időközben Állami díjjal tüntették ki. Meg kell emlí-teni Szamuely László készült művét az első szocialista gaz-dasági mechanizmusról, amely a huszas évek szovjetunió-beli közgazdasági vitáiban fel-merülő koncepciók elemzésé-vel és mai hatásával foglalko-zik. Kiemelkedő — és csak-nem minden szocialista or-szágnak lefordított — mű lesz Novosilov „A ráfordítás és eredmények mérése” c. mun-kája, melynek megjelenése ugyancsak az év folyamán várható. Tovább foglalkozunk a gazdasági növekedés témá-jával is. Ebben a témakörben Celei Anna „Növekedési tren-dek a gazdaságban” c. mun-kája jelenik meg. Megjelen-tetünk egy tanulmánykötetet a néhány éve elhunyt, nem-zetközileg elismert magyar közgazdász, Varga István munkáiból.

— 1971-re az üzeme-gazdaság-üzem-szervezés-üzem-vezetés témakörében a következő fon-tosabb munkákat tervezzük: Faluvégi Lajos: „Gazdaság-irányítás és pénzügyi szabá-lyozás: Susánszky János és mk.: Vezetési ismeretek III. Huzsi Ernő: Vállalati és né-p-gazdasági pénzfolyamatok; Vincze Imre: Árak, adók, tá-mogatások a gazdaságirányí-tás reformja után; P. E. Green D. S. Tull: Marketingdöntések előkészítése; Ladó László—Ko-csis József—Deli László: A komplex iparvállalati tervezés módszertana; G. E. Szlezinger: Az irányítási munka szervezé-se; J. Thamm: Vállalati újra-termelési modellek; Ch. Ar-

gyis: A vezetés aktív módsze-re.

— Ez évi tervünkben elő-irányzott fontosabb szocioló-giai munkák a következők: Mérei Ferenc: „Emberi közös-ségek rejtett kapcsolatai és konfliktusai”; Antonina Klok-kowska: Tömegkultúra; Fran-cia szociológiai válogatás (vá-logató: Ferge Sándorné); Csá-lád és házasság a mai magyar társadalomban (válogató: Ló-csei Pál).

— Ebben az évben kerül sor egy román szerző, M. Ma-lita, jövőképzési munkájának kiadására „A 2000. év krónika-ja” címmel.

— A matematika közgazda-sági alkalmazása témakörben kiadásra kerül: Kornai János: Anti-Equilibrium c. munkája, amely az általános egyensúly-elmélettel szemben a gaz-dasági rendszerek szabályozási-információs szférájának új matematikai elméletét fejt ki. (Itt jegyezzük meg, hogy a könyv a magyar kiadással csaknem egyidőben angolul is meg fog jelenni, egy holland könyvkiadó gondozásában.)

— Az 1971-re tervezett jog-elméleti munkák közül a

következők a leglényege-sebbek: Madarász Tibor: „Vá-rosigazgatás — városá válás”, Román László: „A munkálta-tói utasítási jog”, Barna Pé-ter: „A bűnüldözés elvi kér-dései”; Bogdál Zoltán—Pintér Jenő: „A közbiztonság és a közrend ellen elkövetett bün-tettek”; valamint „A szövet-kezeti reform jogi kérdései” c. tanulmánykötet.

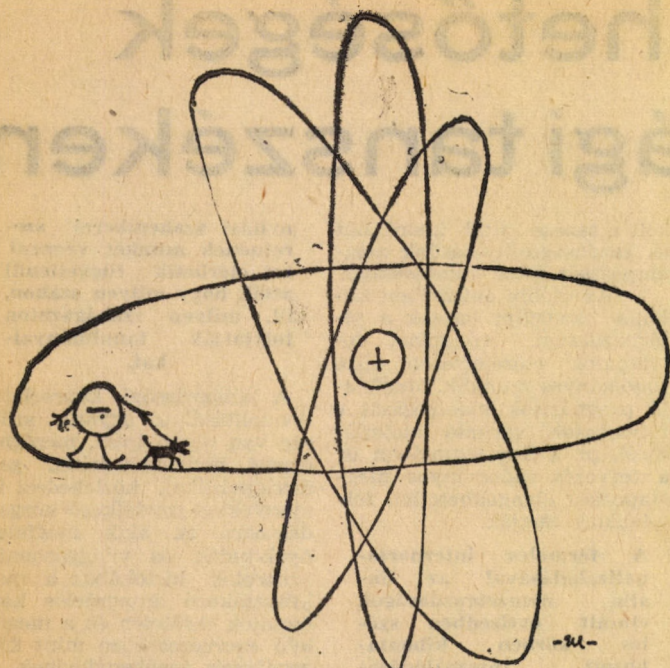
— A jogszabályok és dönt-vénytárak köréből néhány cím az 1971. évi tervből: „Iparjog-védelmi kézikönyv”, Kövesi Ferenc: „Kézikönyv a szabá-lyozási bizottságok tagjai részére”; Berényi József—Varga József: „A tartási, életjáradéki és örököségi szerződések”; „A családjogi törvény magyará-zata”; „A vállalkozási szerző-dés szabályai”.

— Még az év vége előtt megtettük az előkészületeket arra, hogy a szabályozó ren-dszer változásához igazodó számlakeret megjelentetését is hasonlóan rövid idő alatt, le-hetőleg az I. negyedév végéig, biztosítsuk fejtezte be tájéko-ztatóját Keresztes Tibor és dr. Csothel Kornél.

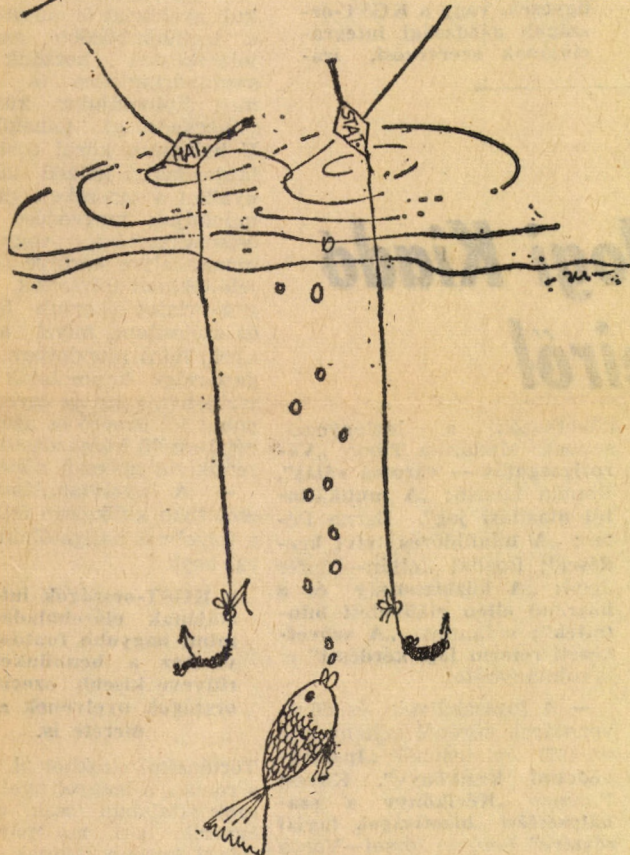
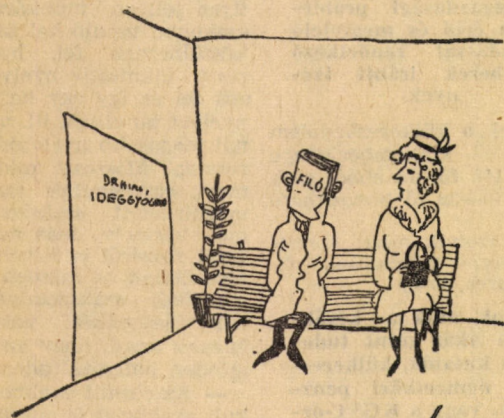
—pgy—

(Nagy János karikatúrája)

Vasárnap délelőtt

Halász Géza és Nagy János rajzai

Bar-koch-ba

- Rákérdezek. Készült?! — Nem jellemző.
- ★
- Zöld? — Nem.
- Kék? — Nem.
- Barna? — Nem.
- Piros? — Igen.
- Mikor adod meg?! — Magyarországon található?
- ★
- Jegyzet? — Nem.
- Kötelező irodalom? — Nem.
- Előadás? — Igen.
- Nem tudom.
- ★
- Szeret? — Is.
- Mást szeret? — Is.
- Na, majd én kitekerm a nyakát!
- ★
- Az idő lejárt, tessék rákérdezni!
- Te is fiam, Brutus?!
- ★
- Szám? — Igen.

- Egy szám? — Nem.
- Öt? — Igen.
- Akkor mondom:..... — A pénteki viszontlátásra!
- ★
- Amerikában? — Egyáltalán a Földön? — Nem.
- A Holdon? — Nem.
- ???!!! — A vizsgán.
- Fel a fejjel!
- ★
- Híres ember? — Nem. Egy beképzelt, öntelt alak.
- Kötekedő fráter! — Pojácsa, hazug dög, sörshordó!
- Ronda féreg, hájfejű naplopó!
- Nesze!
- Ez meg a tied!
- Talált?
- Igen.
- ★
- Kérem, a múltkor tévedtünk: a szóban forgó tárgy nem fa! Ezért Bukfenc Barnát visszavesszük az egyetemre.
- ★
- Lehet négy képlettel több?
- Nem bánom, csak ne a végét adja!
- torma! —

Harminc éve...

Foto: Bajusz

— Huszonkilenc januárjában kerültem Pestre. Kitapultam a pékmesterséget. Szabad időmben pedig fociztam. Harmincegyben alakult meg a „X. kerületi Remény”, ott játszottam balszélsőt, majd elvittek a BTC-hez. A „Remény” a mai értelemben nem is volt klub. Hiszen se klubház, se pálya... Egy vendég-lős szerezte a működési engedélyt is. Az a vendéglő volt aztán a törzshelyünk. A „klubhelyiség”.

Negyvenegy január 3-tól dolgozom az egyetemen. Akkor még a műegyetem fakultásaként működött, a Szerb utcában. Házmaster voltam, majd 47-től kapus. Tudja, hogy hívták akkoriban a közgazdászokat? „Mezei hallgatók” Igaz, mások voltak az egyetemisták is akkor. A legtöbb hallgató beiratkozott szeptemberben, aztán legközelebb vizsgálni jött vissza. Pénzünk akkor is kevés volt, de mentesültek a katonai szolgálattól. És ez nagy szó volt a háborúban.

Ötvenkettő januárjában költöztünk át ebbe az épületbe. Azóta vagyok szertáros.

Allami támogatásból vettük az első szereléseket. Megalakult az első „KÖZGAZDÁSZ”-csapat. A röplabdások két-három év múlva már az NB I-ben szerepeltek. Aztán jöttek a kosarasok, a futballisták, a cselgáncsók és a többiek. Megalakult a KSC Molnár Sándor elnökletével. Szóval így kezdődött.

Nézzem most körül a szer-tárban. Majdhogy NB I-es színvonalon tudjuk kielégíteni az igényeket. Egy sportolóra két-három szerelés is jut. Tíz labdával kezdtük, most 140 darab van...

— És érzem a hangján, hogy örül mindennek.

Az igények azonban gyorsabban nőttek, mint a színvonal. Nem mondom, vannak most is jó sportolók, csak kevesen... kevesebben, mint kellene. — Aztán hozzászili: Azért az a legfontosabb, hogy egyre többen sportolnak. Felismerik, hogy egészséges ember sportolás nélkül elképzelhetetlen. En, ha meglátok valakit mezben, valahogy köze-

lebb érzem magamhoz az illetőt...

Tudom, aki rendszeresen sportol, egy pluszt vállal. A szabad idejét áldozza fel. Dolgozik, és nemcsak magáért. A mai követelmények mellett, én az ilyen embert csak becsülni tudom. Sportbolond vagyok? Talán! Nem tudom...!

— Hány órát dolgozik naponta?

— Egész nap bent vagyok. 1/4 4-ig van munkaidőm, azután félállásban. Körülbelül 12—14 órát. De nem érzem tehernek. Ha egy-egy meccs vasárnap van, a szereléseket kikészítem a portára. A focisták már ismerik a csomagjait. Látja, már megint a foci jut az eszembe! Hiába, ettől én már nem tudok elszakadni. Minden meccsükre elmegyek.

Úgy érzem magam a fiúk között, mintha barátokkal lennék. A múltkor is a bíró küldött le a pálya széléről, mert túl hangosan szurkoltam... De a többiekkel is így vagyok. Amiben tudom, én segítem őket. Ismerjük egymást, érzem hogy szeretnek...

Azt hiszem a legtöbbet ráismertek Gyula bácsira. A sportszertárt szinte el sem lehet képzelni nélküle.

1929. január; 1941. január; 1952. január; mind egy-egy fordulópont volt az életében. És most 1971. január 3-án abból az alkalomból köszönhetjük, hogy harminc éve dolgozik a közgazdasági egyetemen.

Beszélgetésünk közben is állandóan jöttek, mentek, kértek, visszahoztak, és ő most is fiatalos frissességgel dolgozott. Tréfálkozott, viccelődött, mindenkinek volt egypár jó szava. Mintha nem is harminc éve csinálná...

A felvillantott képek és a pár mondat, úgy érzem hűen adják vissza azt a munkát és sport iránt érzett szeretetet, ami a legjobban jellemzi őt. Nagyon zavarban voltam, de meg kellett kérdeznem:

— Gyula bácsi! Mi a teljes neve?

Erre csak nevetve tudott válaszolni:

— KISS GYULA vagyok.

—Simor—

NDI

A nemzetközi diákigazolványok és az 1971-es bélyegek minden nap a nagyszünetben válthatók a III. 382-ben. Az igazolvány vasúti kedvezményre és diákszállóban való el-

helyezésre jogosít a szocialista országokban.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
KINCSES GYÖRGY
Budapest, IX.,
Dimitrov tér 8
Telefon: 186-850/138
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készült a Szikra Lapnyomdában

CSÖBE HÚZVA

A betoncsőben sötét volt. A felügyelő tapogatózóva kúszott előre. Bal könyök, jobb könyök, utána a két lába. Így haladt előre, a cső másik vége felé. Mi a fenének csinálom az egészet — villant át az agyán, és már-már visszafordult. De ezt nem tehetette, mert egész egyszerűen nem lehetett megfordulni, és egyébként is most hagyja abba a nyomozást?

Bill a kasszaőrő ügyesen rejtőzött hosszú ideig. De most már csak órák kérdése és lakat alá kerül a fickó — gondolta Morton felügyelő és tovább préselte magát a csőben előre. Itt kell lennie... hiszen többen is látták, amint egy alak eltűnt a cső torkában... Persze sötét volt, és Billnek is lehetett annyi esze, hogy nem mutogassa magát a rendőröknek. De itt kell lennie ebben a csőben... Hová is mehetett volna? A falat figyelték, a házban minden kijáratot elálltak, csak erre menekülhetett. Nyomás tovább! Tovább! Ha lehetne... De a cső hirtelen úgy beszűkült, hogy a felügyelő azon kapta magát, beszorult. A betongyűrű acélkapocsként fogta. Esetleg hátrafelé...

— Ki az? Mészkal itt valaki?

— Csak mészkalnak — nyögte Morton. De beszorultam. Maga kicsoda? A hang mögüle jött, viszont hátranézni nem tudott... És ha tud is, a sötét miatt úgysem lát semmit.

— Mi köze hozzá? De ha érdekl, Bill vagyok a kasszaőrő... Tisztelettel.

— Azonnal letartóztatom!

— Kérem, ha gondolja! De meg kell hogy mondjam, egy kicsit komplikált lesz. Ahogy így elnézem... Egyébként hogy van?

— Ne járjon a szája, csak kerülnék ki innen... Átkozottul szorít ez a vacak.

— Na látja, felügyelőké, kell magának az öreg Bill papa után mészkalni. Odakint most csiripelnek a pacsirták...

— Kuss!

— Mondom, csiripelnek a pacsirták, friss virágillatot hoz a szél, de ha maga feltétlenül a Bill papát keresi... Hogy vannak a gyerekei?

— Köszönöm, jól! De ne csiklandozza a talpamat! Hi-hi-hi! Micsoda hülyeség ez?

— Ez nem hülyeség, gondoltam, hadd szórakozzon valamivel felügyelő úr. Vagy mondjak egy viccet? Egy felügyelő nyomoz egy kasszaőrő után és beszorul...

— Csönd!

— Szóval beszorul egy... Hallja, ne rugdalózzon itt! Még eltalál, aztán oda a barátság!

— Hogy kerül maga ide?

— Bemésztem! És maga?

— En is, de én azt hittem, maga előttem van!

— Tudja, felügyelő úr, ez az, ha az ember hisz! Más dolog a vallás, és megint más a bűnüldözés.

Egyébként is, miért nem engednék egy olyan kiváló úriembert magam elé, mint Morton felügyelő a Yardtól! Hát minek néz maga engem? Jártam én tánciskolába. Apropos, jól fekszik?

— Nem! Alig kapok levegőt. Nem húzna kijebe egy kicsit?

— Miért nem ezzel kezdte, aranyos felügyelőké? Mindjárt segít Bill papa. Hó-rukk... Hó-rukk... Na látja! Csak szólni kell. Most már jobb?

— Kösz, Bill — ezt nem fogom elfelejteni.

— Azért csak ne mészkaljon hátrafelé, mert még orrba talál rugni. Siet valahova? Már megint kit akar letartóztatni?

— Magát, maga lökött!

— Ezt kikérem magamnak! Állatokkal a ragyás Jack foglalkozik. Elavult szakma... Csak arra vigyázzon, ne kapjon reumát felügyelő úr, tudja huzatosak ezek a csövek, különösen így éjjel. Volt nekem egy nagynénim, annak a hideg víztől mindjárt kiűjült az isiásza... Untatom?

— Cseppet sem. És a kedves nagybácsi?

— Elütötte egy autó meg a múlt nyáron. Szegény... Hogy van a kedves felesége? Biztosan várja már magát. Csak nehogy valami rosszra gondoljon az asszonyka. Ha akarja, majd tanácsodom, hogy velem beszélgetett... Magát nem veri a felesége?

— Nem, de ha nem indul el azonnal kifelé... Engem egyszer akart, akkor hozzávágtam a kínai vándi, azóta csend van. Nincs szebb dolog egy boldog házasságnál. A maga házassága boldog?

— Mi köze hozzá?

— Nézze, így nem lehet beszélgetni. En itt szépen nyugodtam... Ne taszigálja hátrafelé a lábait!... igyekszem beszélgetni magával. Azt hiszi, olyan öröm ez nekem, nem tudnék magánál jobb társaságot találni magamnak?

— Biztosan...

— Na, látja... Itt bokában csiklandós?... Érdekes én is. Hol is hagytam abba? Boldog a házassága?

— Boldog, maga utolsó sintér.

— Mondtam már, hogy állatokkal nem foglalkozom, de ha foglalkoznék, lefogadom, abban a szakmában sem lennék utolsó. Ha még egyszer sérteget, kénytelen leszek megint megkérdezni, hogy csiklandós-e itt bokában?

— Mondja kiengedne, végre?

— Miért nem ezzel kezdte! Hát gondoltam én, hogy ki akar innen menni? Persze, egy kis baj van.

— Mi?

— Ha maga innen kimegy, megint le akar tartóztatni, meg fel a kezekkel, meg mit tudom én...

— Ki is töröm a nyakát...

— Na, látja, hát ezért komplikált innen kijutni... De ha megígéri, hogy eztán békén hagyjak...

— Esetleg...

— Akkor esetleg nem engedem ki innen. En jól érzem itt magam. Szóval megígéri?

— Meg...

— Becsület szavára?

— Igen.

— Na, látja, a maga becsületszavában megbízom. Akiben pedig Bill megbíz, az vagy nagy csibész, vagy talpig úriember. Maga az utóbbi. Akkor kézsókom a kedves feleségének — szolt vissza Bill és felnyitotta a feje feletti csapóajtót. Ha felnyúl a feje fölé, maga is megtalálhatja a fogantyút, csak eddig nem akartam szólni... Ki tudja, mikor beszélgethettünk volna még egy ilyen jót?...